

Een kwestie van aandacht

Verhaal van de Maand november 2009

Een meisje van drie, een jongen van zes en een jongen van negen liepen met enige tussenpozen achter

elkaar door de lange gang. Aan het einde wachtte hun vader, die toevalligerwijze ook nog wetenschappelijk onderzoeker was. In hun dominante hand hielden zij een lepel, waarop een ei balanceerde. Hun vader had hen keurig uitgelegd, dat zij de lepel met het ei naar hem toe moesten brengen zonder dat er iets viel. De drie kinderen deden hun uiterste best. Ze wilden hun vader niet teleurstellen. Ze deden graag mee aan zijn experimenten. Zo vaak zagen ze hem tegenwoordig nu ook weer niet. Hoe sneller hij was gepromoveerd, des te vaker zouden zij op zondag hun vader weer het vlees zien snijden.

Aan de rechterzijde van de gang waren drie deuropeningen. Brede stralen licht vielen de gang in. Het was laat in de middag. Aan de linkerzijde stonden twee deuren open. In de schaduw in een van de twee deuropeningen stond hun moeder verborgen. Op het moment dat een van haar kinderen passeerde, sprak ze hen aan. Elk aangesproken kind reageerde direct. De oudste was desondanks in staat lepel en ei keurig onder controle te houden. Het ei van de middelste wankelde hevig op z'n lepel, toen hij naar zijn moeder keek, maar hield stand. De jongste begon te stralen, de lepel vergeten. Het ei viel. Misschien was het ei hardgekookt, misschien ook niet.

Het onderwerp van zijn promotieonderzoek was de relatie tussen aandacht en succes. Hij onderzocht concentratiever-

mogens en perifere aandacht. Hij testte anticipatie, inzicht en doorzicht in relatie tot willekeurige en onwillekeurige spierspanningen. Hij ontdekte het verband tussen aandacht en genegenheid (of liefde) en de verbazingwekkende consequenties daarvan in termen van potentie en slaagkans. Toen herinnerde hij zich weer zijn eigen vroegere verlangens naar kennis, wijsheid en succes.

Al op jonge leeftijd had hij het besluit genomen de wereld in te gaan en te ontdekken wat er te ontdekken viel. Diverse grote helden waren zijn voorbeelden, die ondanks grote tegenslagen, en vele omwegen, toch datgene hadden bereikt wat het leven en de wetenschap van hen had gevraagd. Wat was het geheim van hun succes? Zelfs in nauwgezette biografieën kon hij niet achterhalen wat hen zo bijzonder had gemaakt, waarom zij waren geslaagd waar zoveel anderen faalden. Onze jonge onderzoeker had zich precies dat ten doel gesteld: hij zou ontdekken wat het geheim van succes was.

Na vele avonturen inclusief talloze tegenslagen waarbij hij zich nimmer van zijn doel had laten afleiden, kwam hij in een ver land waar men nog nimmer van wetenschap had gehoord. Men kende wel een oude man, die sommigen enigszins wijs noemden, en over wie een enkeling beweerde dat hij mogelijk in staat was wetenschappelijke verantwoorde uitspraken over wetenschap te doen... het kan verkeren.

In ieder geval was dit precies waar onze jonge onderzoeker behoefte aan had. Ontdekkingsreizen zijn mooi, maar je moet uiteindelijk wel iets hebben gevonden. Avonturen zijn leuk, maar tegenslagen moeten wel worden overwonnen,

waarna het geluk je dient toe te lachen. Wetenschap is prachtig, een levensvulling zelfs, maar doen moet je wel iets wezenlijks hebben onderzocht en bewezen. Vragen die steeds weer nieuwe vragen oproepen, houden je wel van de straat, maar uiteindelijk wil je toch wel eens zijn gepromoveerd.

Als je als jonge onderzoeker in een dergelijke bui bent, is een vermoedelijke wijze zo ongeveer de beste helper, die je jezelf maar kunt voorstellen.

"Ik verlang naar kennis en wijsheid", zei de jonge onderzoeker. "Ik ben op zoek naar het geheim van succes."

"Is dat hetzelfde?", vroeg de wijs genoemde beleefd.

"Het een leidt tot het ander", antwoordde de jongen ferm. "Dat hoop ik tenminste", voegde hij toen na enig aarzelen er aan toe.

"Lastige vraag", meende de oude man. "Te moeilijk om zomaar te beantwoorden. Heb je er wel eens aan gedacht om hier de omgeving te bekijken? Dan kan ik ondertussen nadenken."

Nadenken?, dacht de jongen verbluft. Je weet het òf je weet het niet. Als je het niet weet, ga je het onderzoeken.

"Hier", zei de oude man, en gaf hem een lepel plus een ei. "Om je bezig te houden. De beste manier om te genieten van de omgeving is om te

zorgen dat ondertussen het ei op de lepel blijft liggen. Bezoek vooral de eeuwenoude kerk met zijn talloze fresco's, als een religieus stripverhaal. Ga een kijkje nemen in de plaatselijke herberg en verzeker jezelf van een bord met van het plaatselijke gerecht. Vergeet niet te proberen de geschilderde patronen op de huizen te ontcijferen. Oh ja, je moet ook het dorp uit en de heuvel op. Een schitterend uitzicht. Een frisse wind zwanger van de zee. Die geuren... Enfin, ga nu maar. Kom met twee uur terug, wellicht heb ik dan een antwoord voor je.

Denk erom, lepel in de hand, ei er bovenop. Bedenk maar dat een ei een te

heilig symbool is om te laten vallen (rond als de aarde, het begin van alle leven, wezenlijk onderdeel van het kip-of-ei dilemma, enzovoorts, enzovoorts...)"

Lichtelijk verbijsterd ging de jongen naar buiten. Twee uur en drie minuten en eenenveertig seconden later was hij terug (het had hem bijna drie-driekwart minuut gekost om voorbij deurwachter te komen, die eigenlijk vond dat een tweede bezoek op een morgen aan hun wijze iets te veel van het goede was). Vol verwachting keek de jonge onderzoeker de wijs genoemde aan.

"Hoe smaakte de gevulde vis? Werden al je smaakpapillen gestreeld?"

De jongen schudde het hoofd.

"De kerk dan! Heb je de fresco's gezien? Kon je de verhaallijn ontdekken? Werd er nog op het orgel gespeeld? In de lagere regionen klinkt-ie soms wat vals. Ook niet? De patronen op de gevels van de huizen? Buiten het dorp geweest? Het bos, de velden, de heuvel... Je hebt de heuvel wel beklommen... natuurlijk! Heb je de wind gevoeld? Rook je de zee? Ach... oh... tja..."

Toen toonde de jonge onderzoeker trots zijn lepel, waarop nog steeds keurig en stabiel een ei lag.

"Oh... tja, dat is te zeggen... ik weet het antwoord nog niet precies. Laat mij nog even denken. Ga maar weer naar buiten. Geniet van de omgeving. Gebruik al je zintuigen. Als je eens wist wat je allemaal ontdekt als je je zintuigen ten volle inzet. Neem er de tijd voor. Ik zie je vanzelf wel weer terug. Vergeet de lepel en het heilige ei niet."

Dit leek de jonge onderzoeker een goede aanvulling op zijn onderzoekstechnieken. Hij passeerde de deurwachter opnieuw met in zijn hand een lepel met een ei. Eerst bezocht hij de kerk, daarna zwierf hij langs de huizen, toen verliet hij het dorp en dwaalde door de bossen tot hij uiteindelijk boven op de heuvel in de verte de zee probeerde te ontwaren. Hij eindigde in de herberg achter een goed gevulde vis. Tegen het einde van de

dag kwam hij bij de oude man terug en vertelde hij alles uitgebreid in geuren en kleuren.

Toen de oude hem echter naar de lepel en het heilige ei vroeg, moest hij bedremmeld toegeven dat hij die in een moment van onoplettendheid had verloren.

"Misschien moet je het geheim van succes zoeken in de balans tussen lepel met ei en de wereld om je heen; het is maar waar je aandacht aan geeft", prevelde de oude man, die wijs werd genoemd, en trok zich terug in zijn binnenkamer.

Op dat moment besloot onze jonge onderzoeker, dat hij alles wilde weten over

aandacht. Alles over focus, concentratie, perifere aandacht, convergentie, divergentie, de binnenwereld, de buitenwereld en nog veel meer. Hij was zelfs bereid om verliefd te worden (en daarvan te genieten), om te trouwen (en zijn vrouw intens te beminnen), om vader te worden (en trots te zijn op zijn kinderen) en te promoveren (en daarvoor zijn familie in te zetten). Tweeëndertig jaar later slaagde hij.

*- vrij naar een Mzuri Sana -avontuur
- met dank aan Paolo C. en Jan S.
- opnieuw verteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet*

Marcel van der Pol

www.keridwen.nl